

**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
АЛЬДЕРМЫШСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЫСОКОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**
422711, Республика Татарстан, Высокогорский район,
с. Альдермыш, ул. Хабибуллина, 25

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ӘЛДЕРМЕШ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**
422711, Татарстан Республикасы, Биектау районы,
Әлдермеш авылы, Хабибуллина ур.,25

тел./факс 8(84365) 79-4-03, e-mail: Alder.Vsg@tatar.ru

**ПОСТАНОВЛЕНИЕ
26 марта 2019 года**

**КАРАР
№ 22**

**Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Әлдермеш авыл
жирлеге муниципаль программаларын эшләү, тормышка ашыру һәм
нәтижәләлеген бәяләү тәртибен раслау турында**

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 179 статьясы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә, Биектау районы прокуратурасының 24.01.2019 № 02-08-03-2019 тәкъдиме нигезендә, Әлдермеш авыл жирлеге муниципаль программаларының нәтижәләлеген һәм нәтижәләлеген арттыру максатларында Әлдермеш авыл жирлеге Уставына таянып, Биектау муниципаль районы Биектау муниципаль районының «Әлдермеш авыл жирлеге» мәгариф учреждениесе, Әлдермеш авыл жирлеге башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ:**

1. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Әлдермеш авыл жирлеге муниципаль программаларын эшләү, тормышка ашыру һәм нәтижәләлеген бәяләү тәртибен (кушымта) расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында урнаштыру юлы белән игълан итәргә <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Биектау муниципаль районының рәсми сайтында авыл жирлекләре бүлегендә һәм Башкарма комитетның мәгълүмат стендларында.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Башкарма комитет житәкчесе Әлдермеш авыл жирлеге

Т. С. Сабиров

**Тәртип Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Әлдермеш
авыл жирлеге муниципаль программаларын эшләү, тормышка ашыру һәм
нәтижәләлеген бәяләү**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Муниципаль программаларны эшләүнең, тормышка ашыруның һәм нәтижәләлеген бәяләүнең әлеге тәртибе (алга таба - Тәртип) Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә эшләнә.

1.2. Муниципаль программада әлеге тәртиптә жирле бюджет акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла торган, аны тормышка ашыруда Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Әлдермеш башкарма комитеты (алга таба - муниципаль программа) катнаша торган программа муниципаль, икътисадый, экологик, социаль һәм социаль, социаль һәм социаль өлкәләрдәге системалы проблемаларны нәтижәле хәл итүне тәмин итә торган житештерү, социаль-икътисадый, оештыру-хужалык һәм башка чаралар комплексын гамәлгә ашыру бурычлары, ресурслары һәм сроклары буенча үзара бәйләнгән Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Әлдермеш авыл жирлегенең мәдәни үсеше (алга таба - жирлек);

1.3. Муниципаль программа программа кысаларында конкрет проблемаларны чишүгә юнәлтелгән берничә ярдәмче программаны үз эченә ала. Муниципаль программаны ярдәмче программаларга бүлү хәл ителә торган проблемаларның масштаблылыгыннан һәм катлаулылыгыннан, шулай ук аларны хәл итүне рациональ оештыру зарурлыгыннан чыгып башкарыла.

1.4. Муниципаль программаларны эшләүгә һәм тормышка ашыруга методик житекчелек итү һәм координацияләү әлеге Тәртип нигезендә башкарыла.

1.5. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыру сроклары муниципаль программалар кысаларында хәл ителә торган проблемаларга, көтелә торган нәтижәләр һәм ресурс мөмкинлекләренә карап аларны формалаштырганда билгеләнә. Гамәлгә ашыру сроклары буенча муниципаль программалар бүленә:

- кыска вакытлы (1-2 яшь),
- урта сроклы (3-5 яшь),
- озак вакытлы (6-10 ел һәм аннан да күбрәк).

Муниципаль программаларны эшләү һәм раслау әлеге Тәртипкә N 1 кушымтасы нигезендә гамәлгә ашырыла һәм түбәндәге төп этапларны үз эченә ала:

- муниципаль программа проектын эшләү;
- муниципаль программа проектын килештерү;

- муниципаль программа проектына, шул исәптән бәйсез экспертларга (кирәк булганда)экспертиза;

- муниципаль программаны раслау.

2. Муниципаль программаны формалаштыру

2.1. Муниципаль программа түбәндәге бүлекләрдән тора:

- 2 нче кушымта нигезендә форма буенча муниципаль программа паспорты әлеге Тәртипкә;

- муниципаль программа чишүгә юнәлдерелгән проблеманың характеристикасы;

- муниципаль программаның төп максатлары һәм бурычлары, аны гамәлгә ашыру срокларын һәм этапларын, программа чараларының исемлеген һәм кыскача тасвирламасын, шулай ук программаның максатлары, бурычлары, ярдәмче программалары һәм чаралары киселешендә нәтижәне бәяләү индикаторларын күрсәтеп;

- муниципаль Программаны ресурслар белән тәмин итүне нигезләү;

- программа белән идарә итү механизмын үз эченә алган муниципаль программаны тормышка ашыру механизмы;

- муниципаль программаның икътисади, социаль һәм экологик нәтижәләгән бәяләү;

- муниципаль программаның бюджет нәтижәләгән бәяләү.

2.2. Муниципаль программа бүлекләренең эчтәлегенә түбәндәге таләпләр куела. Муниципаль программаның беренче бүлегендә проблемалар исемлеге һәм аларны нигезләү, шул исәптән аның килеп чыгу сәбәпләрен анализлау, нигезләү булырга тиеш. Муниципаль программаның икенче бүлегендә программаның максатлары һәм бурычлары, муниципаль программа бурычларын хәл итү һәм куелган максатларга ирешү өчен гамәлгә ашырылырга тиешле чаралар, һәр чараны гамәлгә ашыру өчен кирәкле ресурслар (финанслау чыганакалары киселешендә) һәм сроклар, шулай ук программаның нәтижәләрен максатлар һәм бурычлар буенча бәяләү индикаторлары турында мәгълүмат күрсәтеп гамәлгә ашырылырга тиешле Ярдемче программалар һәм чаралар исемлеге булырга тиеш.

Программа максатларына куелган таләпләр:

- үзенчәлек (максатлар муниципаль Программаның муниципаль заказчылары компетенциясенә туры килергә тиеш);

- ирешү (максатлар потенциал булырга тиеш);

- меаслчәү (нәтижәләрне тикшерү мөмкинлеге булырга тиеш);

- билгеләнгән сроклар белән килешенү (максатка ирешү сроклары һәм тиешле максатларны билгеләү белән муниципаль программаны гамәлгә ашыру этаплары билгеләнергә тиеш).

Бүлектә Программаның формалаштырылган максатларына ирешү өчен куелган бурычларны чишү зарурлыгын нигезләү һәм Программаны тормышка ашыруның төп этапларын тасвирлап һәм һәр этап өчен максатлар һәм бурычлар киселешендә индикаторларның фаразлана торган кыйммәтләрен, шулай ук муниципаль программаны гамәлгә ашыруны вакытыннан алда туктату шартларын күрсәтеп, бурычларны чишү һәм Программаны тормышка ашыру срокларын нигезләү каралган.

Муниципаль программаның максатлары, бурычлары, чаралары киселешендәгә нәтижәләрне бәяләү индикаторлары турындагы мәгълүматлар әлеге Тәртипкә кушымта нигезендә N 3 формасында китерелә.

Муниципаль программаның өченче бүлегендә программаны гамәлгә ашыру өчен кирәкле ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү елларга һәм финанслау чыганаclarына бүленү булырга тиеш. Моннан тыш, бүлек программа чараларын тормышка ашыру өчен бюджеттан тыш һәм муниципаль берәмлекләр бюджетлары акчаларын жәлеп итү мөмкинлеген яки мөмкин булмавын нигезләүне һәм әлеге чараларны жәлеп итү механизмнарын тасвирлауны үз эченә алырга тиеш. Муниципаль программаның дүртенче бүлегенә төп таләпләр әлеге Тәртипнең 5 бүлегендә күрсәтелгән. Муниципаль программаның бишенче бүлегендә программаны тормышка ашырганда барлыкка килергә мөмкин булган социаль, икътисади һәм экологик нәтижәләрнең тасвирламасы, муниципаль программаның бюджет нәтижәлеләген бәяләү булырга тиеш.

2.3. Муниципаль программада катнашучылар муниципаль программа проектын алар гамәлгә ашыра торган төп чараларга (чараларга) һәм(яки) ярдәмче программаларга кагылышлы өлешендә килештерәләр.

Муниципаль программа проектына ярдәмче программаны кертү заказ бирүче вәкиле белән генә килешүне таләп итә (берничә клиент булса - ярдәмче программа координаторы белән).

3. Муниципаль программаны тикшерү һәм бәяләү

3.1. Муниципаль программа проектын жирлек башкарма комитеты бәяли, шул ук вакытта аерым игътибар бирә.:

- программа чараларының нигезлеләге, комплекслылыгы һәм экологик куркынычсызлыгы, аларны гамәлгә ашыру сроклары;
- финанслау күләмнәренә нигезлеләге;
- муниципаль программаны тормышка ашыру өчен бюджеттан тыш чаралар жәлеп итү;
- муниципаль программаны тормышка ашыру механизмының нәтижәлеләге;
- муниципаль программаның социаль-икътисади нәтижәлеләге, программаны тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижәләре һәм аның тормыш сыйфатын бәяләүгә йогынтысы

3.2. Муниципаль программалар проектлары, аларны бәяләгәннән соң, жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан, кирәк булганда, тиешле махсулаштырылган (билгеле бер өлкәдә махсус белем таләп итүче мәсьәләләрне тикшерү) һәм бәйсез экспертиза узарга тиеш. Экспертиза барышында муниципаль программалар проектларының әлеге тәртиптә каралган таләпләргә туры килүе билгеләнә, кирәк булган очракта муниципаль программалар проектларын эшләп бетерү буенча тәкъдимнәр формалаштырыла. Махсулаштырылган һәм бәйсез экспертиза нәтижәләре муниципаль программа проекты буенча карар кабул иткәндә исәпкә алына.

4. Муниципаль программаларны финанслау

4.1. Расланган муниципаль программалар жирле бюджет һәм бюджеттан тыш чыганаclar хисабына тормышка ашырыла.

4.2. Муниципаль программада федераль һәм республика бюджеты акчалары каралган булырга мөмкин.

4.3. Муниципаль программаларны тормышка ашыру өчен махсус фондлар булдырылырга мөмкин. Бу фондларга юнәлтелә торган акча чыганакалары: предприятие һәм оешмалар карамагында кала торган табыш, жирикнең бюджет һәм бюджеттан тыш акчалары һәм башкалар.

5. Муниципаль программаны тормышка ашыру белән идарә итү һәм контроль аны үтәү барышы артында

5.1. Муниципаль программаны тормышка ашыруга идарә итү формалары һәм ысуллары муниципаль заказчы тарафыннан билгеләнә. Программада муниципаль заказчы - координаторның муниципаль программаны үтәүчеләр белән программаны гамәлгә ашыру турында мәгълүмат тапшыру сроклары һәм күләмнәре өлешендә үзара хезмәттәшлеге чагылдырылырга тиеш. Муниципаль программаны гамәлгә ашыру гамәлдәге законнар нигезендә программаның барлык башкаручылары белән Программаның муниципаль заказчысы тәзи торган муниципаль ихтыяжлар өчен продукция сатып алуға һәм китерүгә муниципаль контрактлар (шартнамәләр) нигезендә гамәлгә ашырыла.

5.2. Муниципаль программаны башкаручы, Чираттагы финанс елына муниципаль программаны тормышка ашыруга бүлөп бирелә торган финанс чараларын исәпкә алып, ел саен максатчан индикаторларны, программа чараларын гамәлгә ашыруга тотылган чыгымнарны, муниципаль программаны гамәлгә ашыру механизмын һәм аны башкаручылар составын ачыклай.

5.3. Муниципаль программаға яңа ярдәмче программаларны кертү һәм аларны раслау муниципаль программаларны эшләү һәм гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

5.4. Муниципаль программаларны башкаручылар жирикнең башкарма комитетына программаларны тормышка ашыру һәм финанс чараларын куллануның нәтижәлелеге турында мәгълүмат жиберәләр. Ел өчен жыелма хисапка үтәлмәгән чаралар турында мәгълүмат кертелергә тиеш.

5.5. Еллык отчетта 4 нче кушымтада бу Тәртипкә бирелгән форманы тутыру белән статистик мәгълүмат һәм түбәндәге бүлекләрдән торган аналитик мәгълүмат бар:

- а) хисап чорында ирешелгән конкрет нәтижәләр;
- б) билгеләнгән вакытта үтәлгән һәм үтәлмәгән (сәбәпләрен күрсәтеп) чаралар исемлеге;
- в) муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышына йогынты ясаган факторларны анализлау;
- г) чаралар үтәүгә бюджет ассигнованиеләрен һәм башка чараларны куллану турында мәгълүматлар;
- д) муниципаль заказчы тарафыннан муниципаль программаға кертелгән үзгәрешләр турында мәгълүмат.

Муниципаль программаларның эффективлыгы күрсәткечләренең планлы һәм фактик күрсәткечләре арасында шактый каршылыklar булган очракта, мондый

каршылыкларга йогынты ясаучы факторларга анализ ясала. Анализ вакытында муниципаль заказчы тээсир итэ алган эчке факторлар һәм муниципаль заказчыга бэйле булмаган тышкы факторлар аерылып тора.

6.Муниципаль программаларның нәтижәлелеген бәяләү

6.1. Муниципаль программаны тормышка ашыруның нәтижәлелеген бәяләү нигездә үткәрелә:

1) муниципаль программаның максатларына ирешү дәрәжәсен бәяләү һәм муниципаль программаның фактта ирешелгән күрсәткечләрен һәм аларның планлы күрсәткечләрен формула буенча туры китерү юлы белән муниципаль программаның максатларын һәм бурычларын хәл итү:

$$C_d = 3_f / 3_p * 100\% ,$$

где:

C_d - степень достижения целей (решения задач);

3_f - фактическое значение индикатора (показателя) государственной программы;

3_p - плановое значение индикатора (показателя) муниципальной программы (для индикаторов (показателей), желаемой тенденцией развития которых является рост значений) или

$C_d = 3_p / 3_f * 100\%$ (для индикаторов (показателей), желаемой тенденцией развития которых является снижение значений);

2) тулаем алганда, муниципаль программаны финанслауның факттагы һәм планлы күләмнәрен һәм аның ярдәмче программаларын чагыштыру юлы белән жирле бюджет акчаларын һәм муниципаль программаның башка чыганаclarын ресурслар белән тәмин итүнең планлаштырылган дәрәжәсенә һәм нәтижәлелегенә ярашу, һәм тулаем ресурс белән тәмин итүнең барлык чыганаclarыннан ярдәмче программаларны финанслауның факттагы һәм план күләмнәрен чагыштыру (төрле дәрәжәдәге бюджетлар, бюджеттан тыш чыганаclar), формула буенча:

$$U_f = F_f / F_p * 100\% ,$$

где:

U_f -муниципаль программаның (подпрограмманың) төп чараларын тормышка ашыруны финанслау дәрәжәсе;

F_f -муниципаль программа (подпрограмма) чараларын тормышка ашыруга юнәлдерелгән финанс ресурсларының факттагы күләме;

F_p -тиешле хисап чорына муниципаль программаны (ярдәмче программаны) гамәлгә ашыруга финанс ресурсларының план күләме;

3) муниципаль программаны гамәлгә ашыруның еллык планнары нигезендә, программаның төп чараларын гамәлгә ашыруның көтелгән һәм фактта алынган нәтижәләрен турыдан-туры чагыштыру нигезендә муниципаль программа

чараларының (аларны гамәлгә ашыруның көтелгән һәм фактта алынган нәтижәләренә ирешү) дәрәжәләре.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның чираттагы елына кадәр муниципаль программаның һәр күрсәткече (Индикаторы) (подпрограммасы) буенча җаваплы башкаручы күрсәткечнең (индикаторның) күрсәткечләре интервалларын билгели, аларда муниципаль программаны гамәлгә ашыру характерлана:

югары эффективлык дәрәжәсе;
канәгатьләнәрлек эффективлык дәрәжәсе;
эффективлык дәрәжәсе канәгатьләнәрлек түгел.

Муниципаль программаны нәтижәлелекнең югары дәрәжәсенә кертү максатлары өчен күрсәткечләр (индикатор) интервалының түбән чиге тиешле елга күрсәткечнең (индикаторның) план табышына туры килә торган күрсәткечнең (индикаторның) 95 процентка туры килә торган күрсәткеч интервалының түбән чиге канәгатьләнәрлек нәтижәлелек дәрәжәсенә муниципаль программаны кертү максатлары өчен күрсәткечләр интервалының тиешле елга план күрсәткечненә 75% артуына туры килә торган күрсәткечтән түбәнрәк була алмый. Муниципаль программа югары эффективлык дәрәжәсе белән тормышка ашырыла дип санала: муниципаль программаның һәм аның ярдәмче программаларының 95% һәм аннан да күбрәк күрсәткечләре муниципаль программаны югары нәтижәлелеккә кертү максатларында билгеләнгән интервалларга туры килә;

муниципаль программаның төп чараларын тормышка ашыруны финанслау дәрәжәсе 95% тан да ким булмаган, муниципаль программаның барлык ярдәмче программаларының төп чараларын гамәлгә ашыруны финанслау дәрәжәсе 90% тан да ким булмаган%;

хисап елына планлаштырылган чараларның 95% тан ким булмаган өлеше тулысынча үтәлгән.

Муниципаль программа канәгатьләнәрлек эффективлык дәрәжәсе белән тормышка ашырыла дип санала:

муниципаль программаның һәм аның ярдәмче программаларының 80% һәм аннан да күбрәк күрсәткечләре муниципаль программаны югары нәтижәлелеккә кертү максатларында билгеләнгән интервалларга туры килә;

муниципаль программаның (Уф) төп чараларын тормышка ашыруны финанслау дәрәжәсе 70тән дә ким булмаган%;

хисап елына планлаштырылган чараларның 80% тан ким булмаган өлеше тулысынча үтәлгән. Әгәр муниципаль программаны гамәлгә ашыру югарыдагы критерийларга җавап бирмәсә, аны гамәлгә ашыруның нәтижәлелек дәрәжәсе канәгатьләнәрлек түгел дип таныла. Муниципаль программаларның үтәлеше һәм нәтижәлелеген бәяләү турындагы еллык җыелма хисап Биектау муниципаль районы сайтында авыл жирлекләре бүлегендә Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталында урнаштырыла.

6.2. Муниципаль программаларны тормышка ашыру мониторингы нәтижәләрен координацияләү һәм алдан карау жирлек башлыгы тарафыннан башкарыла.

6.3. Жирлек Башкарма комитетының күрсәтелгән бәяләү нәтижеләре буенча чираттагы финанс елыннан башлап муниципаль программаны туктату яки үзгәртү, шул исәптән муниципаль программаны тормышка ашыруны финанс белән тәэмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәртү кирәклегенә турында Карар кабул ителергә мөмкин.

6.4. Муниципаль программа параметрларына йогынты ясый торган муниципаль программага үзгәрешләр кертү җаваплы башкаручы инициативасы буенча яисә жирлек башлыгы йөкләмәләрен үтәү йөзеннән, шул исәптән муниципаль программаларны тормышка ашыруны мониторинглау нәтижеләре буенча, әлеге Тәртип нигезендә гамәлгә ашырыла.

№ 1 Кушымтасы эшләү, тормышка ашыру тәртибенә һәм эффективлыкны бәяләү муниципаль программалар Өлдермеш авыл жирлегә Биектау муниципаль районы Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре

Этаплар һәм вакытлар формасы № 1 муниципаль программаны эшләү һәм раслау

<p>Этаплар һәм вакытлар формасы № 1 муниципаль программаны эшләү һәм раслау</p>	<p>Этапы разработки и утверждения муниципальной программы</p>
<p>муниципаль программаны эшләү һәм раслау Этаплар һәм вакытлар формасы № 1</p>	<p>Разработка проекта муниципальной программы</p>
	<p>Согласование проекта муниципальной программы</p>
	<p>Экспертиза проекта концепции муниципальной программы, в том числе независимыми экспертами</p>
	<p>Утверждение муниципальной программы</p>
<p>муниципаль программаны эшләү һәм раслау Этаплар һәм вакытлар формасы № 1</p>	<p>Разработка проекта муниципальной программы</p>
	<p>Согласование проекта муниципальной программы</p>
	<p>Экспертиза проекта муниципальной программы, в том числе независимыми экспертами</p>
	<p>Утверждение муниципальной программы</p>

Приложение N 2
к Порядку разработки, реализации
и оценки эффективности
муниципальных программ
Альдермышского сельского
поселения
Высокогорского муниципального
района Республики Татарстан

Форма N 2

ПАСПОРТ
муниципальной программы

Наименование показателя	Значение показателя
Наименование муниципальной программы	
Муниципальный заказчик (муниципальный заказчик - координатор)	
Основные разработчики муниципальной программы	
Цели и задачи муниципальной программы	
Сроки и этапы реализации муниципальной программы	
Перечень подпрограмм	
Объемы и источники финансирования муниципальной программы с разбивкой по годам	
Ожидаемые конечные результаты реализации целей и задач муниципальной программы (индикаторы оценки результатов) с разбивкой по годам и показатели бюджетной эффективности	

Приложение N 4
к Порядку разработки, реализации
и оценки эффективности
муниципальных программ
Альдермышского сельского
поселения
Высокогорского муниципального
района Республики Татарстан

Форма N 4

Наименование показателя	Значение показателя
Реквизиты муниципальной программы, период реализации	
Наименование отчитывающейся организации	
Наименование нормативного правового акта об утверждении муниципальной программы	
Должностное лицо, ответственное за составление формы (Ф.И.О., должность, контактный телефон)	

